

Necesitatea unei abordări unitare în combaterea națională a fenomenului terorist. Orientări și obstacole

Marius-Adrian ARVA

Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”

București, România

arvamariusadrian@yahoo.com

Rezumat: Prin prezenta lucrare, supunem atenției două soluții constituționale privitoare la activitatea de combatere a terorismului pe teritoriul național, soluții generate de constatarea unor conflicte juridice de natură constituțională, între diverși actori instituționali învestiți cu atribuții de asigurare a climatului de securitate de care fiecare cetățean român ar trebui să se bucure. Am argumentat, astfel, necesitatea excluderii divergențelor de natură politică în elaborarea unui cadru de securitate națională privitor la infracțiunile de terorism, subliniind pe alocuri carențele ce determină împovărarea elementelor instituționale privind activitățile specifice de prevenire și combatere a terorismului. Nu în ultimul rând, susținem dezvoltarea unei abordări sistematice pentru consacrarea obligațiilor legale pe linia prevenirii și combaterii terorismului ce revin instituțiilor și organismelor publice, sens în care am elaborat o prezentare amănunțită a cadrului normativ actual privitor la atribuțiile funcționale ale diverșilor actori instituționali implicați.

Cuvinte cheie: conflict constituțional; securitate națională; antiterorism.

Încadrarea subdomeniului: Drept penal

Introducere

Jurisprudența recentă a Curții Constituționale a României, privitoare la aspecte ce țin de cadrul normativ al activităților în materia prevenirii și combaterii terorismului la nivel național, relevă nevoia punerii în acord a actorilor instituționali implicați și crearea unui spațiu de lucru optim organismelor interveniente.

Drept pentru care, prezentul studiu nu intenționează a formula critici lipsite de conținut, ci de a atrage un semnal de alarmă asupra gradului de sensibilitate cu care trebuie tratată securitatea națională, în raport cu faptele de terorism. În acest sens, considerăm relevantă analiza obligațiilor acționale ale forțelor de ordine cu atribuții de prevenire și combatere a terorismului în raport de modificările de actualitate intervenite în domeniu.

I. Aspecte controversate în materia procesului investigativ al faptelor de terorism

I.1. Aspecte privind protocoalele de colaborare dintre Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații. O primă problemă semnalată, la începutul anului 2019, o reprezintă constatarea de către Curtea Constituțională a existenței unui conflict juridic de natură constituțională între Ministerul Public și Parlamentul României, pe de-o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, pe de altă parte, generat de încheierea între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații a două protocoale de colaborare, în anul 2009, respectiv 2016 [1], având ca obiect mandatarea SRI cu desfășurarea activităților specifice organelor de cercetare penală [2], autorul sesizării argumentând, în principal, în sensul încălcării prevederilor art. 13 din Legea nr. 14/1992 [3], de către autorii protocoalelor contestate, pe cale de consecință fiind creată premisa distorsionării probelor de către procurori și ofițeri SRI [4].

Contraargumentând, Ministerul Public evocă dimensiunea de cooperare interinstituțională a SRI, inclusiv cu Ministerul Public, conform rapoartelor de activitate ale SRI [5], în sensul că „*Interceptarea comunicațiilor s-a desfășurat în condițiile Legii nr. 535/2004 sau în cele ale C. proc. pen., pentru toate structurile din sistemul național de securitate și pentru Ministerul Public*” [6], apreciind posibilitatea de corelare a faptelor ce constituie amenințări la adresa securității naționale în virtutea prevederilor speciale, cu infracțiuni reglementate de Codul penal [7], concluzionând că protocoalele avute în vedere sunt legale, motivând scopul acestora prin prisma necesității stabilirii unor metodologii unitare pentru uniformizarea mijloacelor, metodelor și tehnicilor investigative ori procesual și procedural penale [8].

În continuare, în considerentele deciziei pronunțate, Curtea Constituțională admite posibilitatea procurorului general de a încheia protocoale, chiar de colaborare, cu alte autorități publice, inclusiv cu SRI, condiționată fiind această capacitate de necesitatea îndeplinirii actului de justiție în raport de competențele funcționale ale autorităților semnatare, actele încheiate astfel dobândind calitatea de act administrativ cu caracter normativ [9], tot astfel, în jurisprudența sa, Curtea reținând natura administrativă a unor atari protocoale de colaborare, separate de procedura judiciară penală în sine [10].

Prin soluția pronunțată, în sensul constatării conflictului constituțional între autoritățile publice enunțate, Curtea constată în fapt neconstituționalitatea pe de-o parte *in integrum* a protocolului încheiat în anul 2009, iar pe de altă parte, parțială a celui încheiat în 2016.

A mai fost reținut de către instanță că, din modalitatea de formulare a obiectului celor două protocoale, respectiv *Părțile cooperează (...) în activitatea de valorificare a informațiilor din domeniul prevenirii și combaterii infracțiunilor împotriva securității naționale, a actelor de terorism, infracțiunilor ce au corespondent în amenințările la adresa securității naționale (...)* [11], protocoalele menționează expres infracțiunile care formează obiectul de competență al SRI [12].

Astfel, în raport de prevederile care normează activitatea structurilor de informații în cadrul procesului penal [13], în mod just amintește Curtea că, organele de cercetare penală specială pot efectua în cazul infracțiunilor de terorism, din dispoziția procurorului, punerea în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică, astfel încât reglementarea unor atribuții în sarcina acestuia în legătură cu derularea fazei de urmărire penală are un temei legal [14], fără însă a omite că activitatea SRI se rezumă la asigurarea unui sprijin tehnic, tot astfel reținându-se în jurisprudența Curții [15].

În considerarea faptului că, apanajul activităților de supraveghere tehnică executate de către SRI, în cadrul unui mandat de securitate națională, constă în monitorizarea, generică, a mai multor împrejurări neprevăzute care, transpuse în procesul penal, ar pricinui o ingerință a drepturilor persoanelor, excedând cadrului democratic consacrat de CEDO, este de menționat opinia doctrinară exprimată în favoarea reglementării funcționării unui Sistem de Interceptare și Înregistrare a Comunicațiilor care să aibă ca principal atribut punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică [16].

Înțelegând puterea de lege a soluțiilor pronunțate de Curtea Constituțională a României, arătăm că, luând în considerare prevederile punctuale din cuprinsul protocoalelor, prin care SRI este investit cu realizarea unor activități specifice punerii în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, pentru infracțiuni ce exced competențele atribuționale stabilite prin lege, precum cele din spectrul *infracțiunilor grave*, acestea contravin vădit scopului pentru care SRI a fost nominalizat ca organ de cercetare specială.

Pe cale de consecință, în raport de investirea cu anumite activități specifice a unor organe specializate precum SRI, care își desfășoară activitatea în faza de urmărire penală pentru *descoperirea infracțiunilor, identificarea și prinderea infractorilor* [17], forul constituțional susține că *Punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică de către „alte organe specializate ale statului”, fără calitate de organe judiciare, determină atât o încălcare a competenței materiale/funcționale, cât și o încălcare a competenței generale a organelor statului* [18].

Pe de altă parte, după cum opiniile, exprimate separat de argumentele finale ale Curții Constituționale, au reținut legalitatea parțială a protocoalelor analizate, afirmând necesitatea colaborării între Ministerul Public și SRI, în vederea apărării ordinii de drept, a drepturilor și libertăților cetățenești și realizării securității naționale [19], motivată de posibilitatea efectuării activităților de supraveghere tehnică doar de către organele de urmărire penală [20], precum și că cele două protocoale *nu au reprezentat decât o*

detaliere a modului care impunea fiecăreia dintre cele două instituții a-și exercita atribuțiile conferite de lege [21], ne raliem acestora, susținând totodată că o soluție optimă ar fi putut constitui adaptarea celor două protocoale la exigențele constituționale, în sensul abrogării punctuale a prevederilor neconstituționale.

În final, precizăm că, necesitatea încheierii celor două protocoale constituie o soluție de compromis, considerând că aceasta rezidă nu într-un scop obscur, ci în tocmai lipsa suportului logistic specific [22], la nivelul organelor de urmărire penală - procuror, poliție judiciară - pe care legiuitorul ar fi trebuit să o aibă în vedere în analiza oportunității instituirii unui nou cadru procedural, în care activitățile de supraveghere tehnică să fie întreprinse exclusiv de organul de cercetare penală sau de lucrători specializați ai poliției.

I.2. Aspecte privind suplimentarea prin lege a unor atribuții ale Poliției Române. O a doua problemă de actualitate în domeniul prevenirii și combaterii actelor de terorism, asupra căreia a fost instituit controlul de constituționalitate, este reprezentată de sesizarea de neconstituționalitate, ridicată de președintele României, asupra Proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice.

În ceea ce privește analiza fenomenului terorist, proiectul de lege menționat intenționa modificarea și completarea Legii nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române [23], astfel: **art. 26 alin. (1) pct. 2** se modifică în principal prin suplimentarea atribuțiilor principale ale Poliției Române și în vederea aplicării măsurilor pentru prevenirea și combaterea terorismului; **art. 26 alin. (1) pct. 4** se completează prin suplimentarea enumerării atribuțiilor Poliției Române pe linia executării controalelor tehnice și intervențiilor pirotehnice asupra dispozitivelor *radioactive, nucleare, chimice sau biologice* (n.r. activități care se circumscriu parțial înțelesului termenului de *control antiterorist de securitate* potrivit art. 4 pct. 23 din Legea nr. 535/2004); la **art. 26 alin. (1)**, după pct. 4 se introduc două noi puncte, punctele 4¹ și 4², cu următorul cuprins: (n.r. Poliția Română are următoarele atribuții principale:) 4¹ *desfășoară activități de negociere și asigură intervenția, pentru eliberarea persoanelor lipsite de libertate în mod ilegal, imobilizarea sau neutralizarea persoanelor care folosesc arme de foc ori alte mijloace care pot pune în pericol viața, sănătatea sau integritatea corporală a persoanei* (n.r. activități care se circumscriu înțelesului termenului de *intervenție contrateroristă* potrivit art. 4 pct. 21 din Legea nr. 535/2004); 4² *desfășoară activități specifice, potrivit competențelor stabilite prin lege, ca reacție la acte de terorism iminente sau în desfășurare în scopul împiedicării ori limitării efectelor acestuia, neutralizării acțiunilor agresive și/sau a mijloacelor și dispozitivelor utilizate de teroriști*; se introduce **art. 32¹¹** care prevede la alin. (2) lit. b) că *polițistul are dreptul de a utiliza cătușe sau alte mijloace de imobilizare* dacă persoana condusă la sediul poliției a comis sau este suspectă de săvârșirea unei infracțiuni cu violență ori a unor acte de terorism; se introduce la **art. 38**, alin. (2) care prevede la lit. d) că polițistul are dreptul de a pătrunde într-o locuință fără consimțământul persoanei care deservește spațiul, pentru a prinde autorul unor acte de terorism, dacă există indicii că acesta se află în acel spațiu.

În cuprinsul sesizării Curții Constituționale, autorul arată că mandatarea Poliției Române cu atribuții în domeniul aplicării măsurilor pentru prevenirea și combaterea terorismului, fără avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării este lipsită de legalitate [24], încălcând dispozițiile art. 6 din Legea nr. 51/1991, potrivit căroră (1) *Organele de stat cu atribuții în domeniul securității naționale sunt: SRI, SIE, SPP, precum și MAPN, MAI și MJ, prin structuri interne specializate.* (2) *Activitatea pentru realizarea securității naționale este organizată și coordonată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării.*

Se mai susține teza potrivit căreia, norma legală ar fi lipsită de claritate și precizie, în condițiile modificării acesteia prin introducerea atribuțiilor în domeniul prevenirii și combaterii terorismului, fără realizarea unei corelări cu activitățile specifice altor organe de stat, cu atribuții în domeniul securității naționale [25].

Prin punctul de vedere exprimat de forul decizional - Camera Deputaților, se arată lipsa de necesitate a obținerii avizului CSAT [26], în condițiile în care, prin modificările propuse a fi aduse Legii nr. 218/2002, *Poliția Română nu a dobândit calitatea de organ de stat cu atribuții în domeniul securității naționale* [27], modificările propuse având scopul de a realiza corelarea cu normele internaționale în domeniul cooperării și asistenței polițienești, precum și al cooperării judiciare internaționale în materie penală [28].

În considerentele deciziei avute în vedere, Curtea Constituțională reține că *reglementarea rolului și atribuțiilor specifice ale Poliției Române sunt subsumate conceptului de securitate națională* [29], conchizându-se că se impunea solicitarea avizului CSAT [30], drept pentru care constată că Legea în cauză este neconstituțională în ansamblul său.

Fără a pune la îndoială intenția legiuitorului, de consolidare a rolului Poliției Române în contextul realizării securității naționale, concept care implică activități destinate menținerii unei stări preexistente de liniște și de siguranță internă [31], considerăm justă decizia Curții Constituționale, având în vedere vădita obligație de respectare a procedurilor extrinseci, de legiferare în domeniul securității naționale, respectiv cu obținerea avizului CSAT, for cu rol organizatoric și coordonator în domeniu.

Pe de altă parte, deși Curtea Constituțională nu s-a pronunțat în privința motivelor intrinseci, invocate odată cu ridicarea excepției de neconstituționalitate, arătăm că o atare consolidare a rolului Poliției Române în desfășurarea activităților specifice, ca reacție la acte de terorism, vine să complinească spectrul preexistent al organelor specializate ale statului cu rol activ în prevenirea și combaterea terorismului, oferind claritate și previzibilitate activităților polițienești specifice capturării autorilor infracțiunilor de terorism.

În consecință, legiuitorul național reinițiază *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice*, păstrând forma identică a primului Proiect, constatat ca fiind neconstituțional, de această dată însă respectând cerințele procedurale de solicitare a avizului de la Consiliul Suprem de Apărare a Țării [32].

Față de unele componente de fond ale Proiectului avut în vedere, au fost formulate critici de neconstituționalitate, argumentându-se în principal în privința lipsei de claritate și previzibilitate a textului normativ, precum și privitor la crearea premiselor unor potențiale abuzuri săvârșite de forțele de ordine [33], însă Curtea Constituțională respinge obiecțiile formulate, constatând că prin textul de lege avut în vedere, *legiuitorul a circumstanțiat cu claritate situațiile în care comportamentul persoanei justifică recurgerea la măsuri de această natură* (n.r. măsuri de utilizare a forței fizice) *de către poliștii* [34], astfel Proiectul de lege analizat căpătând forma finală prin Legea nr. 192/2019 [35].

Luând în considerare că textul proiectului de lege vizat, intenționat de legiuitor a conduce la o modernizare a sistemului de securitate națională, după ce a fost constatată neconstituționalitatea acestuia în raport de atribuțiile procedurale ce trebuiau îndeplinite de cei în drept, respectiv de a solicita avizul CSAT, a fost *reciclat* sub forma unui nou proiect legislativ, având același scop, de data aceasta fiind solicitat avizul de specialitate al CSAT, nu putem să nu constatăm că, față de prima inițiativă legislativă, legiuitorul național a fost surprins ca necunoscând procedura de urmat în procesul de legiferare în domeniul securității naționale.

II. Obligații acționale ale actorilor instituționali cu atribuții de prevenire și combatere a fenomenului terorist la nivel național

Dezvoltând o abordare sistematică pentru consacrarea obligațiilor legale, pe linia prevenirii și combaterii terorismului, ce revin instituțiilor și organismelor publice [36], cu scopul realizării unor obiective precum: *identificarea, monitorizarea și evaluarea permanentă a riscurilor, amenințărilor și a vulnerabilităților sistemului național de securitate; protejarea teritoriului țării și a cetățenilor; prevenirea implicării cetățenilor în activități teroriste* [37], legiuitorul național consacră realizarea unitară a cooperării în materie, prin intermediul Sistemului național de prevenire și combatere a terorismului (SNPCT) [38], devenit astfel un mijloc principal de realizare a cooperării interinstituționale, necesare pentru gestionarea și circulația optimă a informației în acest domeniu [39].

Potrivit art. 6 alin. (2) din Legea nr. 535/2004, în cadrul SNPCT participă în principal *Serviciul Român de Informații, cu rol de coordonare tehnică; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării Naționale; Ministerul Afacerilor Externe; Ministerul Justiției; Serviciul de Informații Externe; Serviciul de Protecție și Pază; Serviciul de Telecomunicații Speciale; Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații*, precum și alte ministere, instituții publice și autorități prevăzute de lege.

Este lesne de înțeles de ce în cadrul SNPCT își găsește locul nou-introdusa Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (în continuare denumită ANCOM), având în vedere că,

în virtutea atribuțiilor generale, ANCOM urmărește și controlează aplicarea prevederilor în domeniul *comunicațiilor electronice, comunicațiilor audiovizuale, echipamentelor radio și echipamentelor terminale de comunicații electronice*, compatibilității electromagnetice și *serviciilor poștale*, luând măsuri pentru prevenirea, înlăturarea și sancționarea nerespectării acestora [40], iar în cuprinsul art. 38² din Legea nr. 535/2004 sunt instituite atribuțiile specifice ale ANCOM privind prevenirea și combaterea faptelor de terorism, în raport cu obligațiile furnizorilor de servicii de găzduire [41], furnizorilor de conținut [42], și furnizorilor de servicii mass-media, *de a întrerupe transmiterea într-o rețea de comunicații electronice ori stocarea conținutului, (...), de a bloca accesul utilizatorilor din România la conținut, de a bloca funcționalitatea unui domeniu «.ro», de a nu promova sau facilita promovarea de idei, concepții, doctrine sau atitudini*, dacă, prin intermediul conținutului respectiv sau prin numele de domeniu «.ro», se face apologia actelor de terorism ori se îndeamnă la comiterea unui act de terorism, potrivit art. 42 alin. (3) din Legea nr. 535/2004, personalul împuternicit din cadrul ANCOM având capacitatea de a constata contravenții și de a aplica sancțiuni privind încălcarea acestor obligații.

Este de menționat că, potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Legea nr. 535/2004, activitățile de prevenire și combatere a actelor de terorism se desfășoară de către instituțiile componente ale SNPCT, individual sau în cooperare, drept pentru care, prevenirea faptelor de terorism se realizează în principal prin *activități informativ-operative, activități împotriva fluxurilor de alimentare cu resurse umane sau resurse financiare, logistice ori informaționale a entităților teroriste (...), activități de pază, protecție, ordine publică, control antiterorist de securitate, și activități speciale de descurajare, realizate de către autorități publice din componența SNPCT*, precum și prin alte activități prevăzute de lege [43], iar combaterea terorismului se realizează prin *activități de identificare a persoanelor care inițiază, pregătesc, comit ori favorizează actele de terorism, prin intervenția antiteroristă, în situația iminenței producerii unui act de terorism, și, respectiv, intervenția contrateroristă, când se desfășoară ori s-au produs acte de terorism, precum și prin cooperare internațională* [44].

III. Discordanțe privind atribuțiile acționale antiteroriste ale SRI

Subliniem, în primul rând, distincția celor două metode de intervenție, respectiv antiteroristă și contrateroristă, sens în care arătăm că, **intervenția antiteroristă** cuprinse sistemul de măsuri defensive, având drept scop minimalizarea vulnerabilităților și potențialelor prejudicii, atunci când există certitudinea producerii unui act de terorism [45], în vreme ce **intervenția contrateroristă** presupune ansamblul măsurilor cu caracter ofensiv, având drept scop capturarea sau anihilarea factorului terorist, neutralizarea dispozitivelor utilizate de aceștia, eliberarea obiectivelor atacate sau ocupate, eliberarea potențialilor ostatici și restabilirea ordinii de drept [46], pe timpul desfășurării ori ulterior săvârșirii unor acte de terorism [47].

Observând, așadar, diferența dată de reperul temporal în catalogarea celor doi termeni, în cuprinsul Legii nr. 535/2004, constatând veridicitatea celor două definiții enunțate, în raport de prevederile art. 37 din Legea nr. 24/2000 [48], semnalăm o atare discordanță în cadrul normativ care stabilește atribuțiile acționale ale unităților SRI, în ceea ce privește clasificarea drept intervenție antiteroristă, în loc de intervenție contrateroristă, a măsurilor având drept scop anihilarea teroriștilor, eliberarea ostaticilor și restabilirea ordinii [49], deci intervențiile executate pe timpul sau ulterior săvârșirii unui act de terorism, sens în care, considerăm necesară intervenția legiuitorului în vederea efectuării modificărilor necesare, deși de-a lungul timpului, actul normativ în cauză a suferit modificări și completări, fără ca legiuitorul a se sesiza cu privire la discrepanțele etimologice amintite.

Constatând rolul de autoritate națională în domeniu a SRI [50], arătăm că în cadrul SNPCT, acesta are atributul coordonării tehnice [51], în acest scop înființându-se, la nivelul său, Centrul de coordonare operativă antiteroristă, ca structură organizatorico-funcțională [52], care constituie interfața SRI cu instituțiile și autoritățile naționale ce fac parte din SNPCT [53].

Totodată, pe linia prevenirii și combaterii terorismului pe teritoriul României, SRI *execută activități informative și tehnice de prevenire și combatere a terorismului, execută intervenția antiteroristă* [54] *asupra obiectivelor atacate sau ocupate de teroriști, asigură protecția antiteroristă a demnitarilor români și străini*

[55], având și capacitatea de a reține un făptuitor, în cazul constatării (flagrante) unui act terorist ori a unor tentative sau acte preparatorii la asemenea infracțiuni, cu obligația predării proxime a acestuia către organele judiciare competente, împreună cu actul de constatare și corpurile delictive [56].

Subliniem și rolul SRI de a realiza intervenția contrateroristă prin unitatea specializată, independent sau în cooperare, cu aprobarea prealabilă a CSAT [57], având la dispoziție capacitatea de a solicita autorităților și instituțiilor publice transferul către acesta a controlului operațional [58], în funcție de amploarea și natura acțiunii teroriste, intervenția contrateroristă putând fi executată de către unități specializate ale Poliției Române, Jandarmeriei Române, Serviciului de Protecție și Pază și/sau Ministerului Apărării Naționale [59].

Nu în ultimul rând, supunem atenției rolul de coordonator strategic în cadrul mecanismului de cooperare SNPCT al Consiliului Suprem de Apărare a Țării [60], sens în care, *în cazul iminenței sau producerii unui act de terorism pe teritoriul țării, (...) CSAT poate emite o hotărâre privind declararea situației de criză teroristă* [61].

Declanșarea unei atari crize teroriste, implică activarea structurii ad-hoc pentru soluționarea situației de criză teroristă [62], denumit Centrul Național de Acțiune Antiteroristă, ca *structură interinstituțională, fără personalitate juridică, subordonată direct Consiliului Suprem de Apărare a Țării* [63], constituit sub egida Centrului de coordonare operativă antiteroristă, *care asigură la nivel național managementul crizei teroriste, în scopul înlăturării amenințărilor la adresa securității naționale generate de situația de fapt creată* [64], centralizând astfel o structură organizatorică ierarhică identificată la nivelul organismelor naționale cu rol în prevenirea și combaterea terorismului.

Concluzii

Punând în discuție situații concrete, prin care forul constituțional a fost investit pentru delimitarea constituționalității anumitor acțiuni ale actorilor centrali deliberativi, am constatat punctual momente în care aceștia au dat dovadă de lipsă de profesionalism în procesul de legiferare, dar și faptul că, pe alocuri, cadrul legislativ operant în materie de terorism la nivel național apare ca o consecință a unor lupte politice, iar nu ca urmare a unor analize competente să delimiteze un câmp de lucru necesar profesioniștilor *din teren*, nevoiți să consolideze un spațiu de securitate pentru cetățeni, având la dispoziție ca instrumente, norme legislative incerte.

Pe de altă parte, am scos în evidență cadrul instituțional în care organismele specializate ale statului își desfășoară activitatea de prevenire și combatere a terorismului, remarcând intenția legiuitorului de a eficientiza activitățile operaționale punctuale, prin implementarea capacității structurilor interveniente de a realiza acțiuni operative concertate și centralizate.

Referințe

- [1] Dispozitivul Deciziei CCR nr. 26/16.01.2019, publicată în M. Of. nr. 193/12.03.2019.
- [2] Pct. 6 din Decizia CCR nr. 26/16.01.2019.
- [3] Potrivit cărora organelor SRI le este interzisă efecutarea actelor de cercetare penală, cu excepția dispunerii acestor măsuri de către procuror și sub conducerea și supravegherea acestuia, prin limitare la ipoteza necesității punerii în aplicare a *mandatelor de supraveghere tehnică* în cazul infracțiunilor contra securității naționale și a infracțiunilor de terorism.
- [4] Pct. 38 din Decizia CCR nr. 26/16.01.2019.
- [5] Pct. 67 din Decizia CCR nr. 26/16.01.2019.
- [6] Raportul de activitate al SRI în anul 2014, p. 31, disponibil la www.sri.ro/rapoarte-de-activitate, consultat la 28.10.2019.
- [7] Pct. 72 din Decizia CCR nr. 26/16.01.2019.
- [8] Pct. 100 din Decizia CCR nr. 26/16.01.2019.
- [9] Pct. 149 din Decizia CCR nr. 26/16.01.2019.
- [10] Decizia CCR nr. 45/30.01.2018, publicată în M. Of. nr. 199/05.03.2018.
- [11] Art. 2 din *Protocol de Cooperare între Parchetul de pe lângă ÎCCJ și SRI pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin în domeniul securității naționale* din 04.02.2009 – Declassificat, disponibil la www.sri.ro/categorii/comunicate-de-presa/40, consultat la 28.10.2019.

[12] Pct. 153 din Decizia CCR nr. 26/16.01.2019.

[13] Conform art. 55 alin. (1) lit. c) și alin. (5) și (6) C. proc. pen.

[14] Pct. 152 din Decizia CCR nr. 26/16.01.2019.

[15] Potrivit pct. 18 din Decizia CCR nr. 734/23.11.2017, publicată în M. Of. nr. 352/23.04.2018, *referitor la suportul tehnic pentru realizarea activității de supraveghere (...) acesta este asigurat de persoane fără atribuții de cercetare penală.*

[16] D. I. Cristescu, *Opinie privind punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică*, disponibil la www.juridice.ro/432659/opinie-privind-punerea-in-executare-a-mandatului-de-supraveghere-tehnica.html, consultat la 28.10.2019.

[17] Paragraf 45 din Decizia CCR nr. 302/04.05.2017, publicată în M. Of. nr. 566/17.07.2017.

[18] Minuta întâlnirii președinților secțiilor penale ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel din 16-17 mai 2019, p. 8, disponibil la www.inm-lex.ro, consultat la 28.10.2019.

[19] Paragraf 18 din Opinia separată a domnului Judecător Daniel Marius Morar din Decizia CCR nr. 26/2019.

[20] Pct. 34 din Decizia CCR nr. 51/16.02.2016, publicată în M. Of. nr. 190/14/03/2016.

[21] Considerații finale ale Opiniei separate exprimate de domnia judecători prof. univ. dr. Mircea Ștefan Minea și

dr. Livia Doina Stanciu.

[22] Pct. 82 din Decizia CCR nr. 26/16.01.2019.

[23] Art. II pct. 1, 2, 8, 13 din Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice, disponibil la www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=17220 consultat la 28.10.2019.

[24] Art. I pct. 1 paragraf 1 – 6 din Sesizarea de neconstituționalitate asupra Legii pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice, disponibilă la www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=17220, consultat la 28.10.2019.

[25] Art. I pct. 1 paragraf 7 din Sesizarea de neconstituționalitate avută în vedere.

[26] Pct. 21 din Decizia CCR nr. 145/13.03.2019, publicată în M. Of. nr. 319/24.04.2019.

[27] Pct. 16 din Decizia CCR nr. 145/13.03.2019.

[28] Pct. 18 din Decizia CCR nr. 145/13.03.2019.

[29] Pct. 39 din Decizia CCR nr. 145/13.03.2019.

[30] Pct. 42 din Decizia CCR nr. 145/13.03.2019.

[31] Pct. 343 din Decizia CCR nr. 80/16.02.2014, publicată în M. Of. nr. 246/04.04.2014.

[32] Conform mențiunilor regăsite pe pagina dedicată Proiectului de Lege, cu termen de realizare 03.09.2019, disponibil la www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=17867, consultat la 28.10.2019.

[33] Sesizarea de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice, formulată de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale PNL și USR din 08.07.2019, disponibilă la www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=17867, consultat la 28.10.2019.

[34] Pct. 69 din Decizia CCR nr. 506/18.09.2019, publicată în M. Of. nr. 856/23.10.2019.

[35] Pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice, publicată în M.Of. nr. 868/28.10.2019.

[36] *Expunerea de motive* a Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, disponibilă la www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck.proiect?idp=5758, consultat la 28.10.2019.

[37] Pct. 19 din *Strategia Națională privind prevenirea și combaterea terorismului*, aprobată la 05.04.2002 de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, disponibilă la www.sri.ro/upload/combatingterrorism.pdf, consultat la 28.10.2019.

[38] Art. 6 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă din Legea nr. 535/2004.

[39] Gh. Muscalu, *Criminalitatea organizată și terorismul – factori de risc globali*, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 115.

[40] Art. 10 alin. (1) pct. 11 din OUG nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, publicată în M. Of. nr. 174/19.03.2009.

[41] Potrivit art. 4 pct. 28 din Legea nr. 535/2004, prin *furnizor de servicii de găzduire* se înțelege un furnizor de servicii ale societății informaționale care constau în stocarea informațiilor furnizate de furnizorul conținutului la cererea acestuia și în punerea informațiilor respective la dispoziția terților.

[42] Potrivit art. 4 pct. 29, prin *furnizor de conținut*, se înțelege un utilizator care a furnizat informații care sunt stocate sau care au fost stocate la cererea sa de către un furnizor de servicii de găzduire.

[43] Art. 10 din Legea nr. 535/2004.

[44] Art. 11 din Legea nr. 535/2004.

[45] Art. 4 pct 20 din Legea nr. 535/2004.

[46] Art. 12 alin. (1) din Legea nr. 535/2004.

[47] Art. 4 pct. 21 din Legea nr. 535/2004.

[48] Privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, publicată în M. Of. nr. 260/21.04.2010. Potrivit art. 37 alin. (1) și (2) din actul normativ menționat, (1) *În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.* (2) *Dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește prin actul normativ ce le instituie, în cadrul dispozițiilor generale sau într-o anexă destinată lexicului respectiv, și devine obligatoriu pentru actele normative din aceeași materie.*

- [49] Art. 6 lit. b) din Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, publicată în M. Of. nr. 33/03.03.1992.
- [50] Art. 6 alin. (3) din Legea nr. 535/2004.
- [51] Art. 6 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 535/2004.
- [52] Art. 14 alin. (1) din Legea nr. 535/2004.
- [53] Disponibil la www.sri.ro/prevenirea-si-combaterea-terorismului, consultat la 28.10.2019.
- [54] Am semnalat anterior necesitatea înlocuirii termenului *intervenție antiteroristă*, cu *intervenție contrateroristă*.
- [55] Art. 6 din Legea nr. 14/1992.
- [56] Art. 12 din Legea nr. 14/1992; arătăm că *organele judiciare competente* reprezintă potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) C. proc. pen. *organele de urmărire penală*, iar actul de constatare reprezintă potrivit prevederilor alin. (1) al aceluiași articol, *procesul-verbal despre împrejurările constatate*.
- [57] Art. 12 alin. (1) și (2) din Legea nr. 535/2004.
- [58] Art. 12 alin. (3) din Legea nr. 535/2004. Potrivit prevederilor art. 4 pct. 26 din Legea nr. 535/2004, prin **transferul controlului operațional**, se înțelege **acordarea autorității de direcționare și coordonare unitară a forțelor repartizate comandantului desemnat de către instituția cu responsabilități predominante, conform legii, în gestionarea etapei concrete de manifestare a crizei teroriste**.
- [59] Art. 12 alin. (5) din Legea nr. 535/2004.
- [60] Art. 6 alin. (4) din Legea nr. 535/2004.
- [61] Art. 11¹ alin. (1) din Legea nr. 535/2004.
- [62] Disponibil la www.sri.ro/prevenirea-si-combaterea-terorismului, consultat la 28.10.2019.
- [63] Art. 11¹ alin. (2) din Legea nr. 535/2004.
- [64] Art. 11¹ alin. (4) din Legea nr. 535/2004.